

1817
Freiherr Carl von Drais

Tussen deze twee plaatjes zitten 200 jaar fietsontwikkeling.

Op 12 juni 1817 maakte Carl Friederich Christian Ludwig, Freiherr Drais von Sauerbronn, de eerste rit met zijn loopfiets. Dat gebeurde in de buurt van Mannheim. Zo kon hij zittend lopen of lopend zitten. Hij had deze machine, later naar hem de Draisine genoemd, zelf gemaakt. Von Drais was een edelman die op enig moment vrijgesteld werd van arbeid zodat hij zich kon wijden aan technische ontwikkelingen. De uitbarsting van de Tambora-vulkaan in het huidige Indonesië in 1816 had geleid tot een "jaar zonder zomer" en een wereldwijde klimaat- en hongersnoodramp. Graan werd enorm duur en ook haver. Er was daarna ook grote schaarste aan vlees. Veel paarden moesten omwille van het vlees worden afgemaakt. Zou de mens zich zonder paard individueel kunnen verplaatsen dan zou mogelijk de hongersnood verminderen.

Zijn lopende machine ging bergopwaarts "zo snel als een man in een sterke pas". Het ding "galoppeert als een paard" schreef hij. Paard en loopfiets concurreerden met elkaar.

Carl von Drais werd geboren op 28 april 1785 in Karlsruhe en was voorbestemd beheerder te worden van de omvangrijke bossen van zijn peetoom de Markgraaf Carl-Friederich von Baden. Naast dit werk deed hij een aantal uitvindingen. Hij ontwierp een voorganger van de typemachine en een vierwielig voertuig dat met spierkracht kon worden voortbewogen. De eerste loopmachine was te zien op donderdag de 12^e juni 1817.

Drais had twee prototypen van een op eigen kosten vervaardigde Draisine die een snelheid van 6,4 km per uur kon halen. Hij was zelfs in staat om een van deze prototypen te maken op aanbeveling van de Russische tsaar Alexander I tijdens het Congres van Wenen. Het enthousiasme van de koningen en de prinsen die daar samenkwamen liet echter te wensen over. Paardenvoer was nog betaalbaar, van de Tambora had niemand nog gehoord. In elk geval had Drais geen massaproductie kunnen starten. Hij was een ambtenaar en daarom mocht hij geen eigen bedrijf beginnen.

Onderstaande prent laat een wedstrijd tussen loopfietsers zien. Rechts beneden is het jaartal 1818 te zien. Een jaar na de eerste proefrit... Opvallend dat hier al de naam "vélocipède" gebruikt wordt.

Ook dit is interessant:

<https://www.youtube.com/watch?v=EoErGyeG1PA>

René Corten

Mei 2019